

Speciale bijdrage van Jan van der Born (oud-bestuurslid van de Korczak Stichting) maart 2015

De muur

Weet u hoe dat is om tegen een muur aan te lopen? Ooit The Wall van Pink Floyd gezien? Of de schreeuw van Edvard Munch? Hoe voelt het om tegen een muur aan te lopen? Je komt er niet doorheen. Je kan bonken wat je wilt, maar houdt er rauwe handen aan over. Er overheen dan? Nee de muur lijkt tot in de hemel te reiken. Er omheen dan? Naar links en naar rechts strekt de muur zich eindeloos uit. Kan ik terug dan? Nee, want achter mij ligt wat geweest is en alleen in de herinnering kan worden terug gehaald. Ik wil een toekomst, zicht op wat nog komen gaat.

Zouden kinderen zich zo voelen, die straks vanaf hun derde jaar - er zijn zelfs al voorstellen de kinderopvang voor kinderen vanaf nul jaar te verplichten - geconfronteerd worden met een rigide schoolsysteem? Een systeem dat geen ruimte biedt voor het unieke, de eigen aard, van dit kind en zich daaraan niet weet aan te passen. Een kind is toch

immers geen onbeschreven blad papier, maar de brief waarmee kinderen volgens Korczak worden geboren, al vol geschreven met kleine lettertjes. Daar sta je dan angstig en machteloos. Waar moet je heen? Korczak* is dwars door die muur heen gelopen, maar belandde uiteindelijk met zijn weeskinderen in de gaskamers van het systeem. Is dat het lot van wie zich door de muur heen ramt? Dat kan. Denk maar aan het lot waar Malala** op het nippertje aan ontsnapte. Hier word je hooguit afgeschreven door

middel van een uitgebreid toetsinstrumentarium. Weet je wanneer de muur valt, wanneer de schreeuw verstomt? Als het de kinderen lukt al spelend de stenen tot levende stenen te maken. Stenen waarmee ze een passend huis voor hun unieke zo-zijn kunnen bouwen. En wij? Gewoon de muur afbreken. Dat is al eerder vertoont. En geen zoete broodjes meer bakken, maar levende stenen, voedzaam brood.

*Korczak (1878-1942) was een Poolse arts en pedagoog, die als één van de eersten de "Rechten van het Kind" formuleerde. In Warschau stichtte hij Dom Sierot, een weeshuis voor Joodse kinderen. In de oorlog kwamen zij in het ghetto van Warschau terecht waar ze moesten zien te overleven. In augustus 1942 werden ze op transport naar Treblinka gezet en daar vergast. Korczak week niet van hun zijde en onderging hetzelfde lot.

**Anderen, die muren trachten te slopen en dat niet overleefden, waren bijvoorbeeld Martin Luther King, Mahatma Gandhi en Dietrich Bonhoeffer.

